

ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2014

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο συγκεκριμένο κείμενο ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος συσχετίζει τους όρους του ανθρωπισμού και της ανθρωπιάς σε επίπεδο διαφορών και χαρακτηριστικών τους. Αρχικά, προσδιορίζει τον όρο «ανθρωπιά» συγκρίνοντας τον με το παρελθόν μέσω παραδειγμάτων. Στη συνέχεια, παραθέτει τα χαρακτηριστικά του ανθρωπιστή σε ηθικό επίπεδο, τα οποία σε πολλούς παλαιότερα σπάνιζαν, αν και η συγκεκριμένη συμπεριφορά λαμβανόταν ως καθήκον. Στις μέρες μας αντιμετωπίζεται ως επιτακτική ανάγκη, καθώς παραποιείται η σημασία της λόγω του υποκειμενικού προσδιορισμού της έννοιας. Ο συγγραφέας επισημαίνει ότι το νόημά της έχει αλλάξει λόγω των νέων συνθηκών ζωής. Η ανθρωπιά, όμως, δεν είναι μόνο γνώση, αλλά αποδεικνύεται έμπρακτα στις σχέσεις μας με τους άλλους και απαιτεί συνεχή εγρήγορση.

B1. Σε μια εποχή που επικρατεί ο υλιστικός τρόπος ζωής και το πνεύμα υλικού ευδαιμονισμού δεν ευνοούνται ανθρωπιστικές αξίες όπως η αλληλεγγύη, η προσφορά στον συνάνθρωπο, η ανιδιοτέλεια και ο αλτρουισμός. Ο άνθρωπος διακατέχεται από αδηφάγα και εγωκεντρικά αισθήματα στοχεύοντας στην απόκτηση ολοένα και περισσότερων υλικών αγαθών, αδιαφορώντας για την πνευματική και ηθική του τελείωση. Ως εκ τούτου προάγεται το ζην έναντι του ευ ζην. Στο πλαίσιο αυτό αξίες όπως η συλλογικότητα, η συνεργασία, η αλληλοϋποστήριξη θεωρούνται παρωχημένες και αναχρονιστικές, καθώς την ίδια στιγμή στις κοινωνικές και διαπροσωπικές σχέσεις κυριαρχεί ο ατομικισμός και το ανταγωνιστικό πνεύμα. Αποτελεί λοιπόν, αδήριτη ανάγκη η καλλιέργεια συλλογικών ιδανικών από όλους του φορείς κοινωνικοποίησης ώστε να ισχυροποιηθεί το οικουμενικό πνεύμα.

B2 α. Η πρώτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με ορισμό και παράδειγμα. Υπάρχει δηλαδή συνδυασμός μεθόδων.

Ορισμός→ «Και με «την ανθρωπιά» εννοούμε...ανθρώπου»

Οριστέα έννοια: ανθρωπιά

Γένος: λέξη, όρος κοινόχρηστος (από προηγούμενη πρόταση)

Ειδοποιός διαφορά: φυσικά τη συμπόνια, τη συμμετοχή.....ανθρώπου

Παράδειγμα→ «Ο Ντυνάν, για παράδειγμα, ο ιδρυτής του «Ερυθρού Σταυρού»

Η διαρθρωτική φράση για παράδειγμα αιτιολογεί ξεκάθαρα τον τρόπο ανάπτυξης.

β. -έτσι: δηλώνει συμπέρασμα - αποτέλεσμα

-ωστόσο: δηλώνει αντίθεση, εναντίωση

B3 α. -αναλίσκεται: καταναλώνεται, ξοδεύεται

-οικουμενική: παγκόσμια, διεθνής, καθολική

-διαστρεβλώσεις: παραποιήσεις, παρερμηνείες, αλλοιώσεις

- ολωσδιόλου: εντελώς, τελείως

- ευζωίας: καλοπέρασης, ευμάρειας

β. -κοινόχρηστος: ιδιωτικός, ιδιόχρηστος

- συμμετοχή: αποχή

- αυτοακυρώνεται: αυτοεπιβεβαιώνεται

-γνώση: άγνοια

- αδιάκοπης: διακεκομμένης, ασυνεχούς

B4 α. - «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής»: αυτούσια μεταφορά λόγων τρίτου προσώπου

-«Ερυθρού Σταυρού»: ονομασία ιδρύματος – ειδικός όρος

B4. Εκφράσεις με μεταφορική σημασία:

§5 «Η ανθρώπινη λαιμαργία, η δίψα της ευζωίας δεν αφήνει τόπο για ευγενικά αισθήματα».

§6 «Η ανθρωπιά είναι κυκλική παρουσία».

§6 «Δεν βρίσκεται στραμμένη προς ένα μονάχα σημείο του ορίζοντα».

Πρώτοι με την πρώτη!

Γ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο : Άρθρο

Ενδεικτικός τίτλος: «Αναζητώντας τη χαμένη ανθρωπιά»

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Φαινόμενα έλλειψης ανθρωπιάς

-Καταπάτηση ανθρώπινων δικαιωμάτων :

- ρατσισμός (φυλετικός, κοινωνικός)
- εκμετάλλευση παιδικής εργασίας
- καταστρατήγηση εργατικών δικαιωμάτων
- παράνομες χωρίς ένταλμα συλλήψεις
- έλλειψη ισοπολιτείας , ισότιμης μόρφωσης, κοινωνικής περίθαλψης
- πείνα, στερήσεις, εξαθλίωση

-Βία, εγκληματικότητα, τρομοκρατία και άλλα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας.

-Οι εστίες πολέμου σε διάφορα μέρη της γης παραβιάζουν το δικαίωμα στην ζωή.

-Ανιδιοτέλεια, χρήση αθέμιτων μέσων, πνεύμα υλικού ευδαιμονισμού.

-Αδιαφορία για τον συνάνθρωπο, έλλειψη συνεργασίας και αλληλεγγύης, κυριαρχία συμβατικότητας και αλλοτρίωσης, αμοραλισμός.

-Καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος, κίνδυνοι για τη σωματική υγεία, υποβάθμιση της ποιότητας της ζωής.

-Ο τεχνοκρατικός προσανατολισμός της εκπαίδευσης που διαμορφώνει μονομερείς και αλλοτριωμένες προσωπικότητες.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Δραστηριότητες ατομικές και συλλογικές

Ατομικά

Βασική προϋπόθεση είναι η συνειδητοποίηση της αξίας του ανθρωπισμού και της αναγκαιότητας επικράτησης των αρχών του. Ταυτόχρονα χρειάζεται μια διαφοροποίηση των αξιολογικών κριτηρίων του σύγχρονου ανθρώπου.

Πιο συγκεκριμένα:

- Συμμετοχή σε συλλογικές δραστηριότητες, ώστε να διαμορφωθεί μια σημαντική δυναμική, ικανή να προωθήσει πιο αποτελεσματικά λύσεις σε κοινωνικά, πολιτικά και παγκόσμια ζητήματα.
- Εθελοντική δράση :
 - βοήθεια σε άτομα που έχουν ανάγκη (π.χ. οικονομικά ασθενείς, θύματα πολέμου, μετανάστες, ασθενείς, κλπ) είτε οικονομικά , είτε με προσωπική προσφορά.
 - οικολογικού περιεχομένου (π.χ. δεντροφύτευση , καθαρισμός δημόσιων χώρων ..)

- διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, ώστε να καλλιεργηθεί η ευγενής άμιλλα και η συνεργασία και να ενεργοποιηθεί η ευαισθητοποίηση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συλλογικά

- Η πολιτεία, λειτουργώντας ως κράτος πρόνοιας, χρειάζεται με τις αναγκαίες πρωτοβουλίες, την ανθρωποκεντρική διάσταση των θεσμών της να προσανατολιστεί στη δημιουργία συνθηκών ζωής που θα υπηρετούν ουσιαστικά τον άνθρωπο. Κυρίως, μάλιστα, τις κοινωνικά ασθενέστερες τάξεις, τα άτομα με ειδικές ανάγκες κλπ.
- Καταλυτική οφείλει να είναι και η δράση των πνευματικών ανθρώπων. Λειτουργώντας ως υψηλά πρότυπα, να συγκροτήσουν ένα νέο όραμα ζωής.
- Αποφασιστικός πρέπει να είναι επίσης ο ρόλος των διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΗΕ, για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η παραβίαση των οποίων καταστρατηγεί τις αξίες του ανθρωπισμού.
- Τα ΜΜΕ είναι ανάγκη να αναδείξουν τα σοβαρά κοινωνικά και παγκόσμια προβλήματα, να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη.
- Αποφασιστικός πρέπει να είναι επίσης ο ρόλος των διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΗΕ, για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η παραβίαση των οποίων καταστρατηγεί τις αξίες του ανθρωπισμού.

Πρώτοι με την πρώτη!